Stichting Vrienden van de Aaltense Synagoge

Jaarverslag 2014

Van de voorzitter

Voor vrijheid, tegen discriminatie

In een jaarverslag wordt teruggezien en vooruitgezien. Het jaar 2014 was een druk jaar. Het hele jaar is het bestuur bezig geweest met de voorbereiding van het leggen van Stolpersteine. In 2013 is er reeds een commissie uit het bestuur gevormd die zich met alles wat met Stolpersteine te maken heeft bezig houdt. De commissie bestaat in 2014 uit 5 leden van het bestuur en uit 2 oud-leden van het bestuur. Binnen de commissie worden de taken verdeeld. Op 6 okt. 2014 hebben we van Gunter Demnig het bericht gekregen dat hij op 13 febr. 2015 van plan is 20 Stolpersteine te leggen. De commissie is er klaar voor maar de noodzakelijke voorbereidingen moeten in een korte periode worden gedaan. Dat is goed gelukt en als voorzitter zeg ik mijn medebestuursleden dank voor hun inzet om de eerste legging mogelijk te maken.

De overige activiteiten, de zomerexpositie, uitvoeringen van ‘NIHZ’ en ‘De Kern’, deelname met een Loofhut aan ‘Langs Heilige Huisjes’, de donateuravond, rondleidingen, etc. zijn gewoon doorgegaan. Die gaan ook in het komende jaar door. Elk jaar wordt geprobeerd een passende expositie te organiseren en ook musici te vinden die in onze Synagoge een passende uitvoering kunnen verzorgen. Het is belangrijk dat de herinnering aan het Joodse leven in Aalten levend wordt gehouden, dat gepoogd wordt in onze Synagoge activiteiten te organiseren die de Joodse cultuur onder de aandacht van het publiek willen brengen. Antisemitisme is in onze tijd nog altijd aanwezig. Dat begint bij discriminatie. Met het apart zetten van bevolkingsgroepen. We weten waar dit in de Tweede Wereldoorlog toe heeft geleid. Zes miljoen onschuldige mensen, Joden, zijn door de Nazi’s vermoord. Na de Tweede Wereldoorlog is direct gezegd: Dit mag ons niet weer gebeuren. Het mag ook 70 jaar later niet weer gebeuren. Dat is nog steeds een drijfveer van het bestuur om de Synagoge in Aalten te gebruiken voor dat doel. Wij leven nu in vrijheid, discriminatie is bij wet verboden. Dat is niet voldoende. Het moet ook de overtuiging zijn van de inwoners van ons land. Daar willen we met onze activiteiten een bijdrage aan leveren.

Aalten, april 2015

Tijme J. Bouwers

Van de bestuurstafel

Wijzigingen binnen het bestuur
Arnold Rots heeft zich helaas als bestuurslid de vorige zomer teruggetrokken. Het is een groot probleem om nieuwe bestuursleden te vinden. Wel zijn er enkele mensen bereid bepaalde taken te vervullen. Zo is er sinds kort een adviseur bouwzaken: de heer Joop Theissen heef de taak die Arnold Rots een aantal jaren met grote inzet vervuld heeft overgenomen, zonder de bestuursvergaderingen bij te wonen.
Per 31 december 2014 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Dagelijks bestuur.

Tijme Bouwers, voorzitter	tel. 0543 - 471761	tjbouwers@hetnet.nl
Wim Mak, secretaris	tel. 0543 - 474206	wimmak@planet.nl
Jan de Ruijter, penningmeester	tel. 0543 - 472614	janderuijter@upcmail.nl

Leden
Leo Berg, Enschede, namens de Permanente Commissie van het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap.
Gonnie Blok, Varsseveld
Jan Willem Bulsink
Sallo van Gelder namens de Nederlands Israëlitische Gemeente Aalten
Wim Hofs
Hugo Kuiper
Heere Smit
Willem Goosen
Namens de Raad van Kerken Aalten - Bredevoort: vacant

Aantal vergaderingen in 2014
In 2014 kwamen we 6 maal bij elkaar in een bestuursvergadering. Naast het bestuur is er een aparte commissie Stolpersteine uit het bestuur gevormd, aangevuld met twee oud-bestuursleden; de intensieve voorbereidingen voor de legging van 20 Stolpersteine op 13 februari jongstleden vereiste in 2014 van die commissie 14 vergaderingen.

Sabbatvieringen

Helaas zijn ook het afgelopen jaar geen sabbatvieringen in de Aaltense Synagoge gehouden.

Onderhoud van de synagoge

De onderhoudswerkzaamheden aan de Synagoge, al in 2013 gestart, zijn in het begin van 2014 alle afgerond. Dankzij subsidie van de gemeente en de provincie en een bouwkrediet van het Stimuleringsfonds voor Volkshuisvesting, ons in het jaar 2013 al toegezegd, kon dit alles voor het grootste deel in 2013 en voor het restant in 2014 worden afgemaakt. Voorgevel, vervanging van het houtsnijwerk naast de voordeur en van de stoep, alsmede een flinke schilderbeurt, maken dat het gebouw er de komende jaren goed tegen kan.

Kerk en Israël

Kom vanavond met verhalen, op zondag 30 maart 2014 in de Zuiderkerk. Een indrukwekkend optreden van de theatergroep De Kern, gezamenlijk georganiseerd door Kerk en Israël en Synagoge. Op deze mooie zondagmiddag in maart hebben we kunnen genieten van een warme, indrukwekkende, emotionele voorstelling, die ons eens te meer heeft ingeprent hoe belangrijk het is dat we blijven strijden tegen racisme en haat en voor hoop en liefde.

Lezing Ds. Sjirk van der Zee op donderdag 30 oktober 2014 over het boek *De Profeten*, geschreven door rabbijn Abraham Joshua Heschel

En wat vraagt de Ene
anders van je
dan recht doen, vriendschap
liefhebben
en ootmoedig wandelen met je God?

In een synagoge als deze, zo begint ds. Van der Zee zijn betoog, is elke sabbat voorgelezen uit de Thora en uit de profeten. De inleider gaat in op het woord getrouwheid, zo is het vertaald in de Statenvertaling en met trouw in latere vertalingen. Heschel vertaalt het met vriendschap.
Een inhoudsrijke, sfeervolle avond over een groot, diepgelovig mens die ons een prachtig boek heeft nagelaten: De Profeten.

Concert door NIHZ

Inmiddels drie jaar geleden, op maandag 23 april 2012, traden ze op in de Synagoge met een ernstig programma. Bobby Rootveld en Sanne van Elst die als duo door het leven gaan met de eerste letters van Niet In Het Zwart. Het programma van dinsdag 28 oktober 2014 was luchtig: 'Cheyn, Gabbers

en Chajes', een avond van ontspanning en gezelligheid, omdat zij ditmaal hebben gekozen voor de stijl waarin zij zich het meest thuis voelen: 'Joodse

verhalen, anekdotes en humor'.
Afgaande op de enthousiaste reacties was dit zeer waarschijnlijk niet het laatste optreden van dit sympathieke duo in de Aaltense Synagoge.

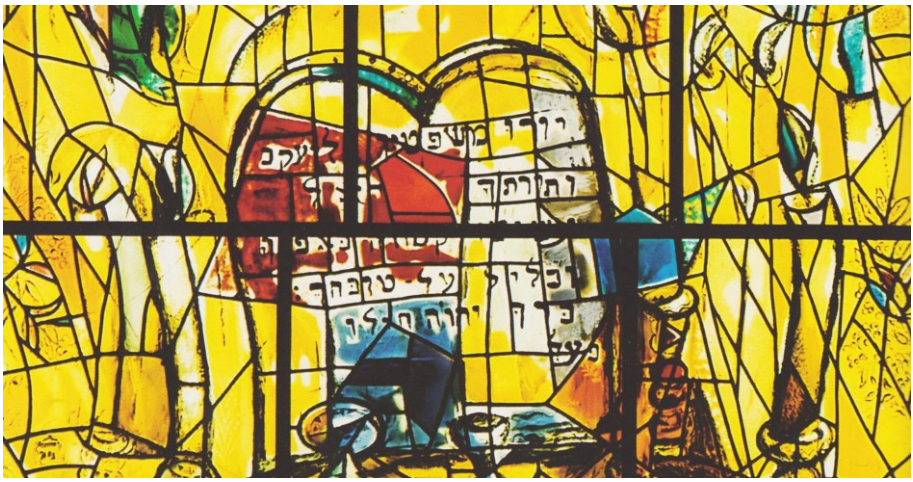
Aaltense Leerhuis

Het Aaltense Leerhuis wordt al gedurende ruim vijftien jaar iedere derde maandag van de maand in de synagoge, acht maal per seizoen, gehouden. Het brengt ons bij de wortels van het joodse geloof. Het mag zich verheugen in een grote belangstelling. Bent u geïnteresseerd dan kunt u informatie krijgen bij de docente Gea Verhagen, geaverhagen@hotmail.com. U kunt kiezen uit de middaggroep (14.30-16.30) of de avondgroep (20-22 uur).

Donateursavond 2014

Op dinsdag 30 september 2014 werd in De Pol de traditionele bijeenkomst met de donateurs gehouden. In zijn openingswoord verwees voorzitter Bouwers naar de gebeurtenissen van de afgelopen zomer, de oorlog in het oosten van Oekraïne en de ramp met de MH17, de moorddadige opmars

van IS in Syrië en Irak, en in het bijzonder ook de oorlog in de Gazastrook en de uitingen van antisemitisme die daar het gevolg van waren.
In een kort huishoudelijk gedeelte werd het afscheid gememoreerd van Arnold Rots, die de portefeuille bouwzaken behartigde en een belangrijke rol heeft gespeeld in het toezicht op de onderhoudswerkzaamheden van de laatste jaren; zijn taak is overgenomen door Joop Theissen, die niet toetreedt tot het bestuur, maar als adviseur bouwzaken het bestuur zal bijstaan. Als nieuw bestuurslid werd Willem Goosen welkom geheten.
Secretaris Wim Mak noemde in het kort de belangrijkste activiteiten van het afgelopen jaar, vermeld in het vorige jaarverslag en attendeerde op de tentoonstelling Joodse Feesten, die in de maand oktober in het kader van de manifestatie ‘Langs Heilige Huisjes’ in de synagoge gehouden zou worden, met als aandachtstrekker een volledig ingerichte loofhut. Ook kondigde hij een actie aan om de legging van Stolpersteine, ter nagedachtenis van omgekomen Joodse medeburgers, mogelijk te maken.

Glasraam van Levi, detail

Hoofdspreker van de avond was Ruud Bartlema, emeritus predikant en beeldend kunstenaar, die een boeiende presentatie hield over de twaalf glazen van Marc Chagall, die geplaatst zijn in de synagoge van het Hadassah-Ziekenhuis in Jeruzalem. Uitgangspunt voor dit wereldberoemde kunstwerk was het borstschild van Aäron uit Exodus, waarop twaalf edelstenen waren bevestigd, voor elk van de stammen van Israël één. Zo ontwierp Chagall twaalf ramen, die als een kroon in de koepel van de synagoge zijn geplaatst. In de uitbeelding van de twaalf stammen zijn symbolische voorstellingen verwerkt, die ontleend zijn aan de zegenspreuken die vader Jakob op zijn sterfbed aan zijn zonen gaf. De met prachtige foto’s geïllustreerde lezing van de heer Bartlema werd door het

aandachtig luisterende publiek in hoge mate gewaardeerd.

Met 65 bezoekers werd het aantal aanwezigen van de vorige donateuravonden ruim overtroffen.

Zomerexpositie 2014

De afgelopen zomer hebben we het werk mogen exposeren van het kunstenaarsechtpaar Marc de Klijn en Henny van Hartingsveldt. Het thema was "De woestijn zal bloeien". Voornamelijk aquarellen en keramiek, van hoogstaande kwaliteit. Het was volgens de bezoekers een mooie expositie, er stonden veel positieve reacties in het gastenboek. Daaruit bleek ook dat een aantal bezoekers het echtpaar kende en het gastenboek gebruikte voor een persoonlijke boodschap. Helaas is er geen werk verkocht. Wel een aantal kunstboeken van het echtpaar en veel kaarten.
Over het bezoekersaantal kunnen wij tevreden zijn; ongeveer evenveel als in het voorgaande jaar. Wat opviel was dat veel bezoekers kampeerden op nabijgelegen campings. Daaruit trokken we de conclusie dat het folderen en flyeren op campings in de omgeving zinvol is.

Feest in de Heilige Huisjes

In 2008, het jaar van het Religieus Erfgoed, werd in de gemeente Aalten voor het eerst een manifestatie gehouden, waarbij alle kerken, het islamitisch gebedshuis, de plaatselijke musea en ook de synagoge, met een bijzondere expositie aandacht besteedden aan een bepaald thema. Zo zijn er in de afgelopen jaren tentoonstellingen geweest over religieuze tradities, over het Heilige Boek, over rituelen en, in het najaar van 2014, over godsdienstige feesten. De deelnemende gemeenschappen en instellingen gaven steeds aan het thema een invulling die paste bij hun karakter. De expositie van 2014 in de synagoge was dan ook gewijd aan Joodse feesten. Vanwege de beperkte ruimte moesten we een keuze maken, en omdat het project in oktober werd georganiseerd, hebben we het accent gelegd op soekot, het loofhuttenfeest.
Eigenlijk moet een loofhut buiten gebouwd worden, maar ook daarvoor ontbrak de ruimte. Daarom hebben we op de plaats van de bima een stevig houten frame geplaatst, met vakmanschap vervaardigd door Wim Hofs. Dit casco hebben we vervolgens, op aanwijzing van onze deskundige in religieuze zaken Gonnie Blok, ‘aangekleed’ met rieten matten, takken van laurierkers en klimop, en verder ingericht met de voorwerpen, wandversiering en vruchten die in een loofhut niet mogen ontbreken. Tijdens

de openingsdagen hebben we, met behulp van een gedetailleerde handleiding die Gonnie ook voor ons had gemaakt, aan de talrijke bezoekers uitleg kunnen geven over de symboliek die spreekt uit elk van de onderdelen van een soeka. Aan de wand van de synagoge was bovendien een reeks foto's te zien van loofhutten uit verschillende delen van de wereld, waarop mooi te zien was, hoe het Jodendom zich, met behoud van eigen religieuze identiteit, in de vormgeving aanpaste aan de cultuur van de streek waar men woonde. We hebben aan de tentoonstelling ook nog een blijvend object overgehouden, namelijk een draaischijf, waarop de cyclus van de voornaamste Joodse feestdagen is vermeld, met een poster daarnaast, waarop een korte uitleg over de betekenis van deze feest- (en gedenk-) dagen wordt gegeven.

'Langs heilige huisjes' is vanaf het begin organisatorisch en financieel ondersteund door de gemeente Aalten. Door de bezuinigingen, of zo men wil, door andere keuzes in de besteding van het gemeentelijk budget, is daaraan in 2014 een einde gekomen. Dat betekent dat het voor ons als stichting lastiger wordt om nog najaars-tentoonstellingen te organiseren. Maar we kunnen in elk geval terugzien op een geslaagde tentoonstelling over de Joodse feesten.

'Een korrel verloren tijd'

In Bredevoort bestaat een kleine Joodse begraafplaats die sinds 1938 niet meer in gebruik is. De laatsten die daar in dat jaar zijn begraven en tevens de laatste Joden in Bredevoort zijn Levi Sander en zijn zuster Sara van Gelder-Sander. Er staan nog altijd twaalf grafzerken.
Deze grafstenen, en de geschiedenis van de overledenen, waren in 1996 het onderwerp van een project door de kunstenares Jenna Tas. Ze maakte 'rubbings', afdrukken van de grafstenen op ware grootte op damast. En onder meer een dia-projectie met dubbelbeelden van grafsteen en voormalig woonhuis van de desbetreffende persoon.
Haar project, dat ze 'Een korrel verloren tijd' noemde, maakte deel uit van de manifestatie 'Observatorium 96' te Bredevoort.
Graag wilde ze na al die jaren dit alles overdragen aan onze Stichting maar vanwege ruimtegebrek is haar hele project op vrijdag 10 oktober overgedragen aan het Museum waar we al jaren een heel goede samenwerking mee hebben en waar ze in goede handen zijn.
Te zijner tijd zullen de rubbings gebruikt worden voor een expositie.

"Want alles waar wij in wonen, wordt van ons afgescheurd,
wij hebben ons lichaam verbeurd, het huis wordt ingenomen
door wakker gebleven dromen"

(Guillaume van der Graft)

De bezoeken aan de synagoge in 2014

Groepsbezoeken.
In totaal 39 groepen bezochten de Synagoge, 801 mensen. Iets meer dan het jaar ervoor: in 2013 bedroegen de aantallen 40 resp. 737. Maar de tendens op de lange termijn is helaas wel een afname waar we wat aan zullen moeten doen. Hieronder vindt u de gegevens in een overzicht vanaf 2007.

Tien basisscholen waarvan negen uit Nederland en één uit Duitsland. Deze laatste combineerde een bezoek aan het Museum met een bezoek aan de Synagoge. Van de Nederlandse basisscholen kwamen er vijf speciaal voor het project 'Zij waren Aaltenaren zoals wij' dat al in 2008 van start ging en waarvoor, gelukkig, nog vele scholen belangstelling hebben.
Acht Nederlandse middelbare scholen bezochten ons, waarvan 6 via het Museum. Vier Duitse middelbare scholen kwamen bij ons. In totaal dertien volwassengroepen waren er, twee daarvan brachten ook een bezoek aan het Museum. En tenslotte was er ook een kleine groep belangstellenden uit Vlaams België.
Afgelopen herfst vond, helaas voor de laatste maal, het project 'Langs Heilige Huisjes' plaats, en ook twee groepen basisscholieren van OBS De Slinger maakten gebruik van de mogelijkheid om de Sjoel van binnen, inclusief de Loofhut, te bekijken.
Als laatste groep bezocht ons een jeugdkamp uit Oase Slangenburg. Enthousiaste jongeren, geïnteresseerd in het Joodse leven, in het algemeen en speciaal in Aalten.

Bezoekersaantallen:
Op zondagavond 4 mei kwamen er na afloop van de Dodenherdenking verheugend vele bezoekers. Vele kinderen, mede dank zij een paar kinderrijke gezinnen. Totaal ongeveer 55.
Gedurende de zomeropenstelling van donderdag 19 juni tot en met zaterdag 13 september waren er 377 bezoekers, iets minder dan het jaar ervoor (toen 395). Totaal dus 558.
Op Israëlzondag meldden zich 11 bezoekers en tijdens het project Langs Heilige Huisjes kwamen er 115 mensen.
Samen met de groepsbezoeken komen we uit op 558 + 801 = 1359 bezoekers in 2014.

Hierna staan de aantallen groepen en bezoekers in een tabelletje dat loopt vanaf 2007 tot en met 2014:

			Groepen:			Alles samen
Jaar	Bezoekers		aantal groepen	aantal mensen		aantal mensen
2007	658		67	1526		2184
2008	717		49	1108		1825
2009	792		40	911		1703
2010	703		40	941		1644
2011	382		49	1107		1489
2012	461		44	984		1445
2013	447		40	737		1184
2014	558		39	801		1359

Onze conclusie kan zijn dat over de laatste jaren het totale bezoek wat schommelt maar gelukkig niet dramatisch vermindert.

Onze contacten met Bocholt

Op maandag 27 januari, de dag van de herdenking van de bevrijding van Auschwitz, bezocht een aantal leden van ons bestuur de opening van een expositie in het Stadtmuseum van Bocholt. De expositie had als titel "Der

Bocholter Sigmar Seif stand auf Schindler's Liste" en was samengesteld door de onvermoeibare onderzoeker van het Joodse leven in Bocholt Josef Niebur en diens helper Hermann Oechtering. Sallo van Gelder heeft enkele bij de sabbatsviering gebruikte voorwerpen voor de expositie uitgeleend.

Op zondag 9 november, tevens de dag waarop 25 jaar geleden de muur viel, bezochten enkele leden en oud-leden van ons bestuur de Kristallnachtherdenking bij het Haus des Handwerks in Bocholt. Een goede bijeenkomst, zoals altijd ondersteund door de bijdrage van een achttal leerlingen van het Mariengymnasium in

Bocholt, de 'racisme-vrije school' waarmee we ook zulke goede ervaringen hadden in 2003 bij het Anne Frank-project.
Na afloop werd een lezing gehouden, voorbereid door Jozef Niebur en Hermann Oechtering en voorgelezen door de laatstgenoemde, over het zogenaamde Euthanasieproject van de Nazi's. Een tweetal Bocholter slachtoffers werden genoemd, onder andere een dochter van de bekende Duitse politica Jeannette Wolff: ze had onwettige contacten met niet-Joden en werd vermoedelijk daarop gepakt. Van een gebrek, geestelijk of lichamelijk, is niets bekend.
Van 5 tot 18 november was hierover een expositie: "Gedenken macht Leben menschlich - Vergessen macht es unmenschlich". - Zum Gedenken an die "Euthanasie"- Opfer jüdischen Glaubens aus Bocholt und Rhede.
In mei en juni van dit jaar is er een uitgebreidere expositie over dit onderwerp in het Stadtmuseum waarin alle ongeveer 40 omgebrachten herdacht worden.

Adventsmarkt 2014

Ook in december 2014 deden we weer mee aan de adventsmarkt. Er zijn enkele boeken verkocht en onze aanwezigheid leverde, naast de nodige aandacht, één nieuwe donateur op. Dank zij de verkoop konden we net de huur van de kraam betalen. Te zijner tijd zullen we beslissen of we aan de adventsmarkt blijven deelnemen.

Website

We wijzen u graag nog eens op onze website die nu drie jaar draait:
www.synagoge-aalten.nl
Voor ons èn voor u van groot gemak. U bent op de hoogte van de laatste ontwikkelingen, en wij zijn in staat onze kosten naar beneden te halen. Helemaal mooi zou het zijn als we alle informatie aan u, donateur of belangstellende, digitaal zouden kunnen verstrekken, Van onze donateurs heeft een nog steeds toenemend aantal zijn of haar emailadres opgegeven; zij worden van nieuwe informatie voorzien via onze nieuwsbrief.

We zouden het erg op prijs stellen dat u, als u dat nog niet gedaan hebt maar wel de beschikking hebt over internet, **uw eigen emailadres toevoegt aan onze maillijst**. Dat kunt u op twee manieren doen: via de website (linksonder bij NIEUWSBRIEF) of door een mailtje te sturen naar

synagogeaalten@xs4all.nl U krijgt dan, op wisselende tijden, een nieuwsbrief toegestuurd. Afmelden kan op dezelfde manieren. Het jaarverslag blijft u in gedrukte vorm ontvangen.

Onze plannen voor 2015

Zomerexpositie.
De zomer expositie in 2015 staat in het teken van 70 jaar na de bevrijding. Deze bevrijding hebben miljoenen mensen niet mogen meemaken omdat zij zijn omgekomen in de concentratiekampen.
Ook veel Aaltense joden zijn in de concentratiekampen vermoord.

Thea Zweerink (1962) is een kunstenaar uit Varsseveld . Zij schildert portretten. Portretten van mensen. Niet zomaar wat mensen, maar mensen met een verhaal. Het gaat daarbij meestal om personen die een groep vormen zonder daarvoor te kiezen. Maar het blijven wel individuen. Haar schilderijen en installaties staan in het teken van herinneren, gedenken en in samenhang daarmee, van de dood. Als uitgangspunt voor haar werk gebruikt ze vaak foto's van vroeger.

Ze is al een aantal jaren bezig is met een project om schilderijen te maken aan de hand van foto's van kinderen die in het "In Memoriam" staan vermeld. Ze maakt nu speciaal voor deze expositie ook schilderijen van vermoorde joden uit Aalten.
Haar werk is niet direct gericht op schoonheid. Ze wil werken van uit het idee dat onze herinnering aan deze mensen vervaagd is en maakt dat in haar werk zichtbaar.
De expositie loopt van donderdag 11 juni en eindigt op zaterdag 12 september (open monumentendag).
Open: woensdag : 13:30-16:30 en donderdag : 10:00-16:00
Entree: € 1,50 volwassenen, € 1,- kiinderen tot 12 jaar. Donateurs gratis.

Stolpersteine
U hebt al uitvoerig gehoord over dit in onze ogen zeer geslaagde project dat plaatsvond op vrijdag 13 februari 2015. U kunt een verslag van de ochtend vinden op www.synagoge-aalten.nl en (hopelijk nog) beluisteren/bekijken op filmaalten.nl (zoeken op Stolpersteine). De volgende serie stenen zal hopelijk dit of volgend jaar gelegd worden.

Donateuravond 2015
Zeventig jaar herdenking van de bevrijding, twintig Stolpersteine: het ligt voor de hand om een donateuravond te organiseren in het verlengde van

deze belangrijke gebeurtenissen. Veel Aaltense Joden zijn in Sobibor vermoord, een vernietigingskamp waarover dank zij onder meer Jules Schelvis de laatste jaren steeds meer bekend werd.
De heer Doede Sijtsma, die contactpersoon is voor de relatie tussen de provincie Gelderland en het district Lublin waarin Sobibor lag (Polen), komt een lezing verzorgen over de onderzoekingen naar het vernietigingskamp Sobibor. Vanwege de geslaagde opstand die daar op 14 oktober 1943 plaats vond is dat kamp door de Nazi's met de grond gelijk gemaakt om deze 'schande' uit te wissen. En met 'schande' bedoelden zij dan het slagen van de opstand, niet de moord op ongeveer 170.000 weerloze onschuldigen.
Een zwaar maar belangrijk onderwerp.
Datum en plaats: dinsdag 29 september om 20 uur in De Pol.

Ensemble Drie
Een voortgaande traditie is het organiseren van een concert in de Synagoge. Op dinsdag 21 april, inmiddels al weer enige weken verleden tijd, trad het Ensemble Drie onder groot succes op.

Balans en Exploitatie-overzicht 2014, Begroting 2015

BANKSALDI	**31-12-2013**	**31-12-2014**
Rabobank betaalrek.	293,51	420,94
ING betaalrek.	94,58	70,29
Spaarrekening	32.781,53	28.425,23
RESERVE	**33.169,62**	**28.916,46**
Het jaarresultaat wordt bepaald door het verschil van de saldi per 31-12-2013 en 31-12-2014.		

BATEN	**2014**	**Begroting 2015**
Donateursgelden	4.670,84	4.600,00
Entrees, giften	1.705,32	1.900,00
Verkopen diversen	257,10	200,00
Gebruik Synagoge	157,50	180,00
Subs. gem. Aalten, bijdr. onderhoud	2.543,86	
Adventsmarkt	26,00	
Legaat	1.413,25	
Rente spaarrekening	243,70	250,00
Teruggave energiebelasting	774,00	130,00
Omzetbelasting	411,00	3.300,00
Negatief saldo 2014	4.253,16	
TOTAAL BATEN	**16.455,73**	**10.560,00**
LASTEN		
Vaste lasten	780,00	800,00
Nutsbedrijven	1.544,19	1.350,00
Onderhoud	5.564,28	375,00
Secretariaat, administratie	801,69	800,00
Winkel en keuken	48,14	150,00
Donateursavond	469,88	500,00
Zomerexpositie	916,06	875,00
Bankkosten	289,50	200,00
Diversen	868,07	350,00
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	804,33	900,00
Subs. gem. Aalten - Stolpersteine	1.000,00	
Omzetbelasting	3.369,59	
Positief saldo 2015		4.260,00
Totaal lasten	**16.455,73**	**10.560,00**

Het negatief saldo 2014 wordt gecompenseerd door de ontvangsten in 2015.
Voor geïnteresseerden ligt het "Jaarwerk" ter inzage bij de penningmeester.

De foto's op de voorpagina en hierboven zijn in 2009 in de Sjoel gemaakt door fotograaf Peter Lange, Joods Historisch Museum.

Het bankrekeningnummer van de Stichting "Vrienden van de Aaltense Synagoge" (Rabobank) is 3802.05.254
(IBAN: NL85 RABO 0380 2052 54)
We wijzen u even op het volgende: ons ING-nummer 51.886 (IBAN: NL07 INGB 0000 0518 86) is vanwege de stijgende bankkosten opgeheven.

Onze Stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (anbi). Dat betekent dat uw bijdrage aftrekbaar is voor de belasting.

Mocht u mensen in uw omgeving weten die mogelijk geïnteresseerd zijn in het werk van onze stichting en de synagoge, wilt u dan een eventueel donateurschap onder hun aandacht brengen? We hebben behoefte aan nieuwe donateurs!

Maar naast nieuwe donateurs hebben we ook nieuwe bestuursleden nodig. Mocht u bereid zijn een deel van uw tijd in dit nuttige werk te steken dan bent u van harte welkom.

Website: www.synagoge-aalten.nl

Andere interessante links:
Digitaal Monument Joodse Gemeenschap in Nederland,
www.joodsmonument.nl
Online community voor Joods Nederland: **www.jonet.nl**